

คันจิในบทบาทของหน่วยคำเติม

นฤมล ลี้ปิยะชาติ *

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาอักษรคันจิหรืออักษรจีนที่ใช้อยู่ในภาษาญี่ปุ่น ในบทบาทหน้าที่ของการเป็นหน่วยคำเติม (affix)

อักษรคันจิเป็นอักษรสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายได้ภายในอักษร 1 ตัว สำหรับคนไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นจะต้องพบกับปัญหาตัวเขียนที่ต่างกับอักษรไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอักษรคันจิซึ่งนอกจากจะมีจำนวนมากแล้ว เมื่อนำเข้ามาใช้ในภาษาญี่ปุ่นยังมีเสียงอ่านที่หลากหลาย ดังนั้นการศึกษาคันจิโดยแยกเฉพาะกลุ่มที่เป็นหน่วยคำเติม ทั้งหน่วยคำเติมหน้า (prefix) และหน่วยคำเติมหลัง (suffix) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจและรู้จักความหมายของอักษรคันจิได้มากขึ้น

เมื่อศึกษาคันจิโดยแยกศึกษาเฉพาะหน่วยคำเติม และแยกหน่วยคำเติมออกไปตามกลุ่มความหมายและกลุ่มการใช้ จะทำให้เกิดการเรียนรู้คันจิทั้งในด้านความหมายและการใช้ในการประสมคำ ผู้เรียนจะได้รู้จักคันจิที่ใช้ในการประสมคำ สามารถเข้าใจความหมายและจดจำคันจิได้ดีขึ้น คันจิที่เป็นเคยปัญหาใหญ่ในการเรียนอาจจะกลายเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนจดจำได้มากขึ้นก็เป็นได้

Abstract

This article was a descriptive studying of the use of Kanji characters (Chinese characters) in today Japanese by mean of affix.

The Kanji was symbolic character which even one character could convey the meaning. For Thai people studying Japanese, the problems they had to confront were those of writing, the large number of characters and various pronunciation of these characters when appearing in different context. Therefore, studying these characters separately by means of prefix and suffix would enhance learners' acquisition in kanji character and Kanji meaning.

After separately studying in groups of meaning and in groups of usage, the learners might be able to understand the meaning of the each kanji and compound words, using Kanji; in addition, this might also help them to memorize word meaning more easily. Finally, Kanji which used to be a difficulty for learners might become learners' memorizing helper.

คันจิ เป็นคำเรียกตัวอักษรจีนที่มีปรากฏใช้อยู่ในภาษาญี่ปุ่น เมื่อก้าวเช่นนี้ผู้ที่ไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นหรือไม่เคยข้องแวะกับภาษาญี่ปุ่นเลยคงจะพอเข้าใจได้ว่า ในภาษาญี่ปุ่นมีการใช้อักษรจีนปะปนอยู่ด้วย ดังนั้นก่อนที่จะเข้าสู่เรื่องของคันจิในบทบาทของหน่วยคำเติม จะขอกล่าวถึงอักษรคันจิพอสังเขป

*รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

อักษรคันจิ (漢字)

อักษรคันจิ (漢字) เป็นอักษรจีนที่มีใช้อยู่ในภาษาญี่ปุ่นมาเป็นเวลานาน คำว่า คัน (漢) มาจากฮั่นซึ่งเป็นชื่อราชวงศ์ของจีน ส่วนคำว่า จิ (字) มีความหมายว่า อักษร หากแปลตามตัวอักษรที่ประกอบกันขึ้นนี้จะหมายถึง "อักษรฮั่น" แต่ในความเป็นจริง ญี่ปุ่นรับตัวอักษรจีนเข้ามาในสมัยต่าง ๆ และยังสามารถปรับปรุงขึ้นมาเองในระยะหลังด้วย (เอตาโร เอย์ริ. 2527 : หน้า 1)

อักษรจีนเป็นอักษรแบบคำ หรือพจนสัญลักษณ์ (word symbol) หมายถึง สัญลักษณ์ที่ใช้แทนกลุ่มเสียงหรือคำที่มีความหมาย ไม่ใช่อักษรที่ใช้แทนเสียงแบบภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ

ประเภทของคันจิ

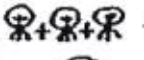

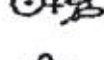

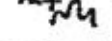

อักษรจีนมีกำเนิดมาจากการสังเกตธรรมชาติ ตัวอักษรในยุคแรก ๆ จึงเป็นอักษรภาพแบบง่าย ๆ ที่ใช้สื่อความหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ พระอาทิตย์ พระจันทร์ ฯลฯ (ดูตารางที่ 1.1) และต่อมาได้วิวัฒนาการไปเป็นอักษรที่ใช้แทนความหมายและความคิดที่เป็นนามธรรมมากขึ้น จากการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ พบว่าส่วนใหญ่นิยมแบ่งประเภทของอักษรจีนไว้ 6 ประเภท โดยมักจะแบ่งประเภทตามลักษณะการเกิดของคำและการใช้ดังนี้ (โจว จยาทรง. 2547 : หน้า 410-411b.)

1. อักษรภาพ (象形文字 shoukeimoji)

เป็นอักษรที่เขียนขึ้นเสมือนรูปของสิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น

日	เป็นภาพของพระอาทิตย์	月	เป็นภาพของพระจันทร์
山	เป็นภาพของภูเขา	木	เป็นภาพของต้นไม้
川	เป็นภาพของแม่น้ำ	人	เป็นภาพของคน
火	เป็นภาพของไฟ	目	เป็นภาพของตา

Typical Pictographs

Early Forms	Modern Character	Meaning
 → 	木	tree, wood
 → 	林	woods
 → 	森	forest
 → 	本	root, origin
 → 	日	sun
 → 	月	moon
 → 	明	bright
 → 	山	mountain
 → 	鳥	bird
 → 	島	island

ตารางที่ 1.1 อักษรคันจิที่ใช้แทนภาพ

(นำมาจาก <http://www.kanji.org/kanji/japanese/writing/outline.htm> February 12, 2004)

2. อักษรสัญลักษณ์ (指事文字 shijimoji)

เป็นอักษรที่มีความหมายเป็นนามธรรมมากขึ้นกว่าชนิดแรก เช่น

三 หมายถึง สาม เพราะมีสามขีด ไม่ใช่ขีดที่ใช้แสดงภาพใดที่เป็นรูปธรรม หากแต่มี

เส้นสามเส้นเป็นสัญลักษณ์กำหนดความหมาย

3. อักษรผสมความหมาย (会意文字 kaiimoji)

เป็นอักษรที่นำอักษร 2 ตัวมารวมความหมายเข้าด้วยกัน และให้ความหมายใหม่ของอักษรตัวใหม่ เช่น

น้ำ 山 ภูเขา มารวมกับ 石 หิน เป็น 岩 หมายถึง ก้อนหิน

น้ำ 人 คน มารวมกับ 木 ต้นไม้ เป็น 休 หมายถึง พักผ่อน

4. อักษรประสมรูปกับเสียง (形声文字 keiseimoji)

เป็นอักษรที่มีส่วนประกอบ 2 ส่วน ส่วนหนึ่งใช้เป็นตัวกำกับเสียงและมีส่วนประกอบอีกส่วนหนึ่งใช้เป็นตัวสื่อความหมายประกอบ เช่น

ตัวอักษร	ตัวประกอบความหมาย	ตัวกำหนดเสียง
枯 (ko) “เหี่ยว”	มาจาก 木 (ki) “ต้นไม้”	รวมกับ 古 (ko)
甥 (sei) “หลานชาย”	มาจาก 男 (otoko) “ผู้ชาย”	รวมกับ 生 (sei)

ตัวอักษรประเภทนี้มีมากที่สุด

5. อักษรความหมายเคลื่อน (转注文字 tenchuomoji)

เป็นอักษรที่ความหมายเดิมเปลี่ยนไปและมีความหมายใหม่เพิ่มขึ้น เช่น

楽 หมายถึง ดนตรี หรือเครื่องดนตรี

แต่ต่อมาเมื่อฟังดนตรีแล้วมีความสุข ความหมายของอักษรตัวนี้จึงเคลื่อนไปเป็นความสนุก หรือสบาย

6. อักษรยืมเสียง (假借文字 kashamoji)

เป็นการยืมอักษรที่ออกเสียงเหมือนกันมาใช้ โดยไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความหมายเดิมของอักษรนั้นๆ เลย เช่น

亜米利加 อ่านว่า amerika หมายถึง “America”

仏蘭西 อ่านว่า furansu หมายถึง “France”

บทบาทของอักษรคันจิ

อักษรคันจิที่มีใช้อยู่ในภาษาญี่ปุ่นนั้นเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของภาษาเขียนที่ดูเหมือนว่าจะไม่สามารถยกเลิกหรือนำออกไปจากภาษาญี่ปุ่นได้ การเรียนภาษาญี่ปุ่นของคนต่างชาติจะประสบปัญหาหลายอย่างจากอักษรคันจิ โดยเฉพาะคนต่างชาติที่ไม่ได้ใช้อักษรจีนในภาษาแม่ของตน เช่น คนไทยใช้ภาษาไทย เมื่อเรียนภาษาญี่ปุ่นต้องใช้เวลาอย่างมากในการจดจำและเรียนรู้ตัวอักษรคันจิที่เพิ่มขึ้นทุกวันในช่วงโมงเรียน ในขณะที่ตัวอักษรคันจิเป็นเสมือนตัวอักษรที่ผู้สอนอาจจะไม่สามารถให้ความสำคัญได้มากนัก เนื่องจากการสอนภาษาญี่ปุ่นในระยะเวลาอันสั้น เช่น ในเวลา 4 ปี สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย มีอะไรหลายอย่างที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ ผู้สอนจึงมุ่งที่จะนำเวลาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอธิบายโครงสร้างประโยค หรือการสอนฝึกปฏิบัติทักษะอื่นๆ ที่จำเป็นต้องฝึกจากครูมากกว่าที่จะเสียเวลากับอักษรคันจิซึ่งผู้เรียนอาจจะฝึกฝน และค้นคว้าด้วยตัวเองได้

ในขณะเดียวกันในการเรียนภาษาต่างประเทศใหม่ ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องจดจำคำศัพท์ใหม่ๆ เป็นจำนวนมาก และในภาษาญี่ปุ่นคำศัพท์ใหม่ๆ มักจะมาพร้อมกับคันจิใหม่ๆ ด้วยเช่นกัน คันจิจึงเป็นเสมือนตัวอักษรที่เป็นภาระใหญ่ของผู้เรียน ดังนั้นผู้เรียนควรจะทำความเข้าใจกับบทบาทความสำคัญของอักษรคันจิ ทั้งในประเด็นที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและประเด็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

หากกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่จะพบในการเรียนอักษรคันจิอาจจะแบ่งได้ดังนี้

1. การเขียน

อักษรคันจิมีการเขียนที่เป็นระบบ มีการขีดเขียนเส้นแต่ละเส้นอย่างเป็นลำดับและมีทิศทางของการลากเส้นที่ชัดเจน เช่น จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง มีการกำหนดวิธีการเขียนเส้นแต่ละเส้น เช่น เส้นหยุด เส้นตัววัด เส้นที่ลากต่อออกไปอย่างเบามือ เป็นต้น จำนวนเส้นในตัวอักษรแต่ละตัวมีไม่เท่ากัน ดังนั้นการจดจำลำดับเส้นในการเขียนจะมีประโยชน์มากโดยเฉพาะตัวอักษรที่มีหลายขีด

อักษรบางตัวอาจมีเพียงขีดเดียว เช่น 一 ichi	แปลว่า "1"
อักษรบางตัวอาจมีถึง 28 ขีด เช่น 鬱 ou	แปลว่า "นกแก้ว"
และบางตัวอาจมีถึง 32 ขีด เช่น 龍 tou	แปลว่า "การเคลื่อนที่ของมังกร"

(Nelson, 1986 : p. 998)

2. ความหมาย

ตามที่ได้กล่าวมาในตอนต้นแล้วว่าเมื่อแรกเริ่มนั้นอักษรคันจิเป็นอักษรที่เขียนขึ้นมาจากสิ่งที่มีอยู่จริงในธรรมชาติ เป็นเสมือนภาพหรือสัญลักษณ์แทนภาพนั้นๆ แต่มีได้หมายความว่าอักษรทุกตัวเป็นอักษรภาพ จากการแบ่งอักษรจีนเป็น 6 ประเภทนั้น (ดูหน้า 1-3) จะเห็นได้ชัดว่าประเภทที่ 1-4 เป็นการแบ่งตามลักษณะการประสมตัวอักษร ส่วนประเภทที่ 5 และ 6 เป็นการแบ่งตามลักษณะการใช้ตัวอักษรนั้นๆ ดังนั้นในการจดจำความหมายของอักษรคันจิจำนวนมากจึงไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะมีเพียงไม่กี่ตัวที่เราสามารถเดาความหมายได้จากภาพหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏ

3. การอ่าน

อักษรจีน 1 ตัว แทนค่า 1 คำ ที่มีลักษณะเป็นคำโดดหรือคำพยางค์เดียว หมายความว่าอักษรจีน 1 ตัวจะแทนค่า 1 คำที่มีพยางค์เดียวเท่านั้น (วิล ลิมถาวรานนท์, 2546 : หน้า 1) แต่อักษรคันจิ 1 ตัวสามารถแทนค่าได้ตั้งแต่ 1 พยางค์ จนถึง 6 พยางค์ เช่น

木	อ่านว่า	ki	เป็นคำ 1 พยางค์
山	อ่านว่า	yama	เป็นคำ 2 พยางค์
私	อ่านว่า	watashi	เป็นคำ 3 พยางค์
	หรือ	watakushi	เป็นคำ 4 พยางค์
掌	อ่านว่า	tanagokoro	เป็นคำ 5 พยางค์
粉	อ่านว่า	deshimeetoru	เป็นคำ 6 พยางค์ ซึ่งเป็นการออกเสียงพิเศษเพราะใช้อักษรคันจิเป็นหน่วยวัด

ทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า decimetre

นอกจากอักษรคันจิแต่ละตัวจะอ่านได้จำนวนพยางค์ที่แตกต่างกันแล้ว อักษรคันจิ 1 ตัว อาจจะมีคำอ่านได้มากมายอย่างไม่รู้จบเสีย ทั้งนี้เนื่องมาจากในเวลาญี่ปุ่นรับตัวอักษรจีนเข้ามาใช้นั้น ญี่ปุ่นมีภาษาพูดอยู่แล้ว แต่ไม่มี

ภาษาเขียน ดังนั้นเมื่อรับอักษรจีนเข้ามาใช้จึงรับเข้ามาทั้งตัวอักษรและเสียงของภาษาจีนด้วย ในขณะเดียวกันก็นำเสียงภาษาญี่ปุ่นที่มีใช้อยู่แล้ว ในขณะนั้นเข้าไปผนวกในตัวอักษรที่ให้ความหมายเดียวกันด้วย เช่น

อักษร 山 ภาษาจีนอ่านว่า san แปลว่า ภูเขา

ในขณะเดียวกันคนญี่ปุ่นมีคำที่ใช้เรียก ภูเขา เป็นภาษาญี่ปุ่นว่า yama

ดังนั้น อักษร 山 ที่มีความหมายว่า “ภูเขา” จึงอ่านแบบจีนว่า san และอ่านแบบญี่ปุ่นว่า yama

การอ่านแบบจีน มีชื่อเรียกว่า 音読み (onyomi)

การอ่านแบบญี่ปุ่น มีชื่อเรียกว่า 訓読み (kunyomi)

ในตัวอักษรเพียงตัวเดียวอาจมีการอ่านแบบจีนได้หลายอย่าง และมีการอ่านแบบญี่ปุ่นได้อีกหลายอย่างด้วย

เช่น

อักษร 生 อ่านแบบจีนว่า SEI	ในคำว่า	先生	sensei		
และ SHOU	ในคำว่า	一生	isshou		
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า ha	ในคำว่า	生える	haeru.	生やす	hayasu
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า i	ในคำว่า	生かす	ikasu.	生ける	ikeru
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า na	ในคำว่า	生らす	narasu.	生る	naru
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า shou	ในคำว่า	生じる	shoujiru.		
		生ずる	shouzuru		
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า u	ในคำว่า	生む	umu,	生まれ	umare
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า nama	ในคำว่า	生ビール	nama biiru		
อ่านแบบญี่ปุ่นว่า ki	ในคำว่า	生糸	ki-ito		

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องพบเมื่อเรียนอักษรคันจิ ว่าอักษรหนึ่งตัวอาจจะมีคำอ่านได้หลากหลาย ในการอ่านที่ต่างไปในแต่ละที่ หรือในแต่ละบริบทนั้น จะมีความหมายที่แตกต่างกันออกไปได้เล็กน้อย จึงเป็นสิ่งที่ต้องใช้ความสังเกต การจดจำ และความระมัดระวังไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการออกเสียง

นอกจากอักษรหนึ่งตัวจะมีคำอ่านได้หลากหลายแล้ว คำอ่านหนึ่งคำอาจเขียนเป็นตัวอักษรได้หลายตัวด้วยเช่นกัน ดังนั้นหากออกเสียงภาษาญี่ปุ่นมาเพียง 1 พยางค์อาจไม่สามารถถ่ายทอดเป็นตัวอักษรคันจิได้ว่าจะใช้อักษรตัวใด เนื่องจากมีอักษรหลายตัวที่ออกเสียงเหมือนกันได้

เหตุที่อักษรจีนมีการออกเสียงเหมือนกันได้มากมายเมื่ออยู่ในภาษาญี่ปุ่นนั้น เห็นจะเป็นเพราะว่าในภาษาจีนมีการออกเสียงพิเศษโดยการใส่วรรณยุกต์เพิ่มเข้าไปเช่นเดียวกับภาษาไทย จึงทำให้เกิดความแตกต่างในการออกเสียงได้มากขึ้น แต่เมื่ออักษรจีนมาอยู่ในภาษาญี่ปุ่นซึ่งไม่มีการใช้เสียงวรรณยุกต์ การอ่านแบบจีนจึงถูกจำกัดด้วยโครงสร้างทางเสียงของภาษาญี่ปุ่นจึงไม่มีการออกเสียงวรรณยุกต์ มีแต่เสียงพยัญชนะและสระเท่านั้น ทำให้การออกเสียงอักษรคันจิที่มีเสียงพยัญชนะและสระเหมือนกันกลายเป็นเสียงเดียวกันไปหมด เช่น ในภาษาไทยมีคำว่า กา ซึ่งเมื่อเติมวรรณยุกต์ จะได้คำใหม่อีก 4 คำคือ ก่า ก้า ก๊า ก๋า แต่หากคำเหล่านี้ถ่ายทอดเป็นภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 5 คำ จะออกเสียงได้เสียงเดียวคือ กา เพราะในภาษาญี่ปุ่นไม่มีเสียงวรรณยุกต์ และนี่คือสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภาษาญี่ปุ่นมีคำพ้องเสียง ที่มีเสียงเหมือนกันแต่มีรูปตัวเขียนแตกต่างกันมากมาย

การที่ภาษาญี่ปุ่นมีคำพ้องเสียงที่มีรูปตัวเขียนแตกต่างกันหลายสิบตัวนี้ เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้อักษรคันจิยังคงมีความจำเป็นสำหรับภาษาญี่ปุ่น เพราะหากไม่ใช้อักษรคันจิจะมีคำพ้องเสียงที่เขียนเหมือนกันมากมายโดยเดาความหมายได้ยาก และอาจทำให้เกิดการตีความผิดพลาด แต่เมื่อเขียนด้วยอักษรคันจิจะสามารถเข้าใจความหมายได้ทันทีและแก้ปัญหาคำพ้องเสียงได้อย่างดี

ในที่นี้ขอยกตัวอย่างคำพ้องเสียงในภาษาญี่ปุ่นที่มีรูปตัวเขียนอักษรคันจิที่แตกต่างกันในการออกเสียง /koo/ ในภาษาญี่ปุ่นสามารถจะแทนที่ด้วยตัวอักษรคันจิได้ถึง 87 ตัวดังนี้

口	工	公	勾	孔	功	巧	広	弘
甲	交	仰	光	后	向	好	江	考
行	坑	孝	宏	抗	攻	更	肛	効
幸	拘	昂	肯	佼	侯	厚	庚	後
恒	恰	洪	洸	皇	神	紅	荒	虹
郊	香	倖	候	晃	格	校	浩	紘
耕	耗	航	貢	降	高	康	控	黃
裕	梗	慌	腔	港	皓	硬	絞	鈎
項	喉	溝	鉏	構	綱	膏	醇	稿
興	衡	鋼	講	購	鴻			

4. จำนวน

อักษรคันจิที่มีให้อยู่ในภาษาญี่ปุ่นจากพจนานุกรมของ Jack Halpern มีตัวอักษรบรรจุอยู่ทั้งหมด 4,421 ตัว ส่วนพจนานุกรมของ Andrew Nelson มีถึง 5,446 ตัว ในการอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาญี่ปุ่นให้เข้าใจทั้งหมดจำเป็นต้องรู้อักษรคันจิประมาณ 2,000 ตัว (海保, 1986 : p.11) นักศึกษามหาวิทยาลัยที่ศึกษาวรรณคดีชั้นสูงของญี่ปุ่นจะรู้อักษรคันจิประมาณ 6,500 ตัว เนื่องจากจำนวนตัวอักษรที่มีมากทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ถอดยเพราะจำไม่ค่อยได้ แม้แต่คนญี่ปุ่นเองก็จำอักษรคันจิทุกตัวไม่ได้หมดทุกคน กระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่นจึงได้แบ่งอักษรคันจิออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความจำเป็นในการใช้ดังนี้

4.1 อักษรคันจิที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 常用漢字 (Jouyou Kanji)

ในปี 1981 กระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่นได้กำหนดอักษรคันจิที่ใช้ในชีวิตประจำวันไว้ 1,945 ตัว

4.2 อักษรคันจิในการศึกษา 教育漢字 (Kyouiku Kanji)

เป็นอักษรคันจิที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาระดับชั้น 6 ปี ในระดับประถมศึกษา มี 1,006 ตัว โดยแบ่งออกเป็นแต่ละระดับ ดังนี้

ประถม	จำนวนอักษรในปี 1977	จำนวนอักษรในปี 1989
ปีที่ 1	76	80
ปีที่ 2	145	160
ปีที่ 3	195	200
ปีที่ 4	195	200
ปีที่ 5	195	185
ปีที่ 6	190	181
รวม	996	1006
ตัวอักษรที่เอาออก (10 ตัว) คือ 歛称巷勤兼釈需是俗式		ตัวอักษรที่เพิ่มเข้ามา (20 ตัว) คือ 皿昔笛豆箱札松巢束梅 桜枝飼夢激盛装誕並暮

ตารางที่ 1.4 จำนวนอักษรคันจิที่กำหนดไว้ในการศึกษาภาคบังคับปี 1977 และ 1989
(นำมาจาก <http://www.kanji.org/kanji/japanese/writing/outline.htm> December 12, 2004)

4.3 อักษรคันจิสำหรับชื่อคน 人名漢字 (Jinmei Kanji)

เป็นอักษรคันจิที่ใช้ในการตั้งชื่อคน ในปี 1990 มีประมาณ 284 ตัว

จากบทบาทของอักษรคันจิที่ผู้เรียนพบในลักษณะของปัญหาต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้เป็นเสมือนปราการใหญ่ที่ผู้เรียนจะต้องฝ่าฟัน โดยเฉพาะผู้เรียนที่สูงอายุ หรือผู้เรียนที่ความจำไม่ค่อยดี การเรียนรู้อักษรคันจิ 1 ตัว ต้องจำให้ได้ว่าเขียนอย่างไร มีกี่เส้น มีลำดับเส้นอย่างไรอ่านว่าอะไร มีความหมายว่าอะไร และหากต้องจำอักษรคันจิ 2,000 ตัว คงไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่เดียวที่จะจดจำได้หมดจดครบถ้วนทุกประการ

ดังนั้น หลักการที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นควรให้ความใส่ใจเกี่ยวกับการเรียนอักษรคันจิคือ สามารถมองเห็นภาพของอักษรคันจิ ในแง่ของความหมาย และลักษณะของการใช้ โดยเฉพาะเมื่ออักษรคันจิทำหน้าที่เป็นตัวสร้างคำใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ในการสร้างคำใหม่อักษรคันจิบางตัวยังทำหน้าที่เป็นหน่วยคำเติมให้แก่คำต่างๆ การทำความเข้าใจกับอักษรคันจิเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของคำได้ดีขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเดาความหมายของคำที่ไม่เคยพบมาก่อนได้จากความหมายของส่วนประกอบของคำนั้น ๆ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำอักษรคันจิได้ง่ายขึ้นจากบทบาทของหน่วยคำเติมเหล่านั้น

ก่อนที่จะเข้าสู่เรื่องของอักษรคันจิที่เป็นหน่วยคำเติม ซึ่งในภาษาอังกฤษเรียกว่า affix นั้น จะขอกล่าวถึงหน่วยคำสักเล็กน้อย

ความหมายของหน่วยคำ

การศึกษาในทางภาษาศาสตร์ จะมีการวิเคราะห์ภาษา โดยแยกย่อยลงไปจนถึงส่วนประกอบที่เล็กที่สุดคือ เสียง เสียงหรือหน่วยเสียงเป็นหน่วยที่ไม่มีความหมายในภาษา ต่อเมื่อมีความหมายเพิ่มขึ้นมาจึงจัดให้เป็น

หน่วยคำ และคำ ซึ่งจะมีขนาดใหญ่กว่าเสียง

หน่วยคำ (morpheme) หมายถึง หน่วยที่เล็กที่สุด ที่มีความหมายของคำศัพท์ หรือความหมายของไวยากรณ์ (วจินตน์ ภาณุพงศ์. 2522 : หน้า 8)

ขอยกตัวอย่างภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาในตระกูลอินโดยูโรเปียนที่มีการเปลี่ยนรูปคำด้วยการเติมอุปสรรค ปัจจัยต่างๆ เช่น

คำว่า singers เป็นคำ 1 คำ แต่อาจแบ่งแยกย่อยลงไปได้ถึง 3 หน่วยคำ คือ

sing	มีความหมายว่า	ร้อง
- er	มีความหมายว่า	นัก (ร้อง)
- s	มีความหมายว่า	(นักร้อง) หลายคน

จากตัวอย่างนี้จะทำให้เข้าใจได้ชัดเจนถึงลักษณะของหน่วยคำตามคำจำกัดความที่ว่าหน่วยคำเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย

เสียง - s เพียงหน่วยเดียวจัดเป็นหน่วยคำได้ เพราะมีความหมาย

เสียง - er จัดเป็นหน่วยคำได้เช่นเดียวกันเพราะมีความหมาย

ส่วน sing เป็นหน่วยคำที่ทุกคนรู้จักในฐานะที่เป็นคำ 1 คำ

ดังนั้นหน่วยคำจึงอาจเป็นคำ 1 คำหรือเสียงเพียง 1 เสียงก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าหน่วยนั้น ๆ สามารถสื่อความหมายได้หรือไม่

โครงสร้างคำ

ในภาษาแต่ละภาษาจะมีคำอยู่จำนวนมาก ในคำต่างๆ เหล่านี้จะมีการรวมตัวกันได้หลายลักษณะ ซึ่งหากมองจากโครงสร้างของคำในทางภาษาศาสตร์แล้วอาจจะกล่าวเป็นกฎอย่างกว้างๆ ได้ดังนี้

1. คำที่เป็นหน่วยคำอิสระ 1 หน่วยคำ

เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ

2. คำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระทั้งหมด ไม่ว่าจะมิกี่หน่วยคำก็ตาม

เช่น ดินเหนียว น้ำตาดอก ลมหนาว กองไฟ

3. คำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระและหน่วยคำผูกพัน โดยแต่ละหน่วยจะเกิดก่อนหรือหลังก็ได้

และจะมีมากกว่า 2 หน่วยคำก็ได้เช่นกัน

เช่น สุหราชอาณาจักร มนุษยศาสตร์ นำดู
Unemployment impossible disappear

4. คำที่ประกอบด้วยหน่วยคำผูกพันทั้งหมด ไม่ว่าจะมิกี่หน่วยคำก็ตาม

เช่น received investment ชดช้อย จิตรกร

คันจิในบทบาทของหน่วยคำเติม

ในโครงสร้างคำภาษาญี่ปุ่น อักษรคันจิสามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยคำเติมในลักษณะของหน่วยคำผูกพันได้ ในที่นี้จะขอกล่าวถึงหน่วยคำเติม (affix) โดยทั่วไป ทางภาษาศาสตร์กำหนดไว้มี 3 ประเภท คือ

1. หน่วยคำเติมหน้า (อุปสรรค **prefix**) เช่น ชาวไทย, ความงาม

2. หน่วยคำเติมกลาง (อาคม **infix**) เช่น เกิด -> กำเนิด

3. หน่วยคำเติมท้าย (ปัจจัย **suffix**) เช่น เกษตรกร, สุขภาพ

ในภาษาไทยที่พบกันบ่อยๆ เห็นจะได้แก่ ประเภทที่ 1 และ 3 ส่วนประเภทที่ 2 เป็นคำที่รับมาจาก เขมรจึงมีการเปลี่ยนรูปคำโดยแทรกเสียงสระ อำ เข้าไปตรงกลาง ซึ่งลักษณะเช่นนี้ไม่ปรากฏในคำไทยแท้ๆ และมี อยู่จำนวนน้อย ไม่มากเท่ากับประเภทที่ 1 และ 3 หากพิจารณาจากลักษณะภาษาจะเห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษา คำโดดเหมือนกับภาษาจีน ดังนั้นลักษณะที่พบในภาษาไทยจึงเป็นลักษณะที่พบในภาษาจีนด้วย คืออักษรคันจิที่เป็น หน่วยคำเต็มมี 2 ประเภท คือ หน่วยคำเต็มหน้า และหน่วยคำเต็มหลัง เช่นกัน

ตัวอย่างหน่วยคำเต็มหน้า

第	- DAI	ใช้เต็มหน้าคำบอกจำนวน หรือบอกลำดับที่ เช่น
第一	dai ichi	ที่ 1
第二	dai ni	ที่ 2

ตัวอย่างหน่วยคำเต็มหลัง

者	- SHA	ใช้เต็มหลังคำอื่นให้ความหมายถึง "ผู้ประกอบอาชีพนั้นๆ" เช่น
医者	isha	หมอ
筆者	hissha	ผู้เขียน

อักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่นทำหน้าที่เป็นหน่วยคำเต็มในโครงสร้างคำได้มากมาย ทั้งหน่วยคำเต็มหน้าและหน่วย คำเต็มหลัง หากศึกษาโครงสร้างคำของภาษาจีน จะเห็นว่านักภาษาศาสตร์ของจีนเองได้อธิบายโครงสร้างคำในลักษณะ ที่มีหน่วยคำเต็มหน้าและหน่วยคำเต็มหลัง (วิล ลิมถาวรานนท์, 2546: หน้า 15-24) อยู่เป็นอันมากเช่นกัน จึงไม่ ไร่เรื่องแปลกที่จะพบว่ามิลักษณะการเติมหน่วยคำปรากฏร่วมกันอยู่ในทั้งสองภาษา ถึงแม้ภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นจะอยู่ กันคนละตระกูลก็ตาม ภาษาจีนเป็นภาษาในตระกูล Sino-Tibetan ซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับภาษาทิเบตและพม่า ส่วน ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาในตระกูล Altaic ซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับภาษาเกาหลีและตุรกี ฯลฯ (Edwards, 1994: pp.28-29) ลักษณะของโครงสร้างเช่นนี้เป็นลักษณะที่น่าสนใจสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาภาษาในเชิงเปรียบเทียบ

อย่างไรก็ตาม ดังได้กล่าวแล้วว่าภาษาญี่ปุ่นมีอักษรคันจิอยู่เป็นจำนวนมาก และการจดจำอักษรคันจิก็เป็น ปัญหาหนึ่งของผู้ที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นการกำหนดกลุ่มอักษรให้แคบลงโดยเลือกศึกษาเฉพาะในเรื่องของหน่วยคำเต็ม อาจจะช่วยแก้ปัญหาของการจดจำได้บ้าง การศึกษาในเรื่องของหน่วยคำเต็มโดยเฉพาะอาจจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความ หมายของคันจิจากการสร้างคำ จากการใช้จริง และเห็นประโยชน์ของอักษรคันจิมากขึ้น โดยเฉพาะในฐานะที่เป็น ปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ภาษาญี่ปุ่นสามารถสร้างคำใหม่ๆ ขึ้นมาได้ตลอดเวลา เมื่อมีการสร้างคำขึ้นมาจากการ นำอักษรคันจิมารวมกัน การเข้าใจความหมายของอักษรคันจิแต่ละตัวจะช่วยให้ผู้ศึกษา หรือแม้แต่ผู้ใช้ภาษาเองสามารถ เข้าใจความหมายของคำที่สร้างขึ้นใหม่ได้อย่างไม่ยากเกินที่จะเดา หากผู้อ่านเข้าใจความหมายของอักษรคันจิ โดยเฉพาะหน่วยคำเต็มทั้งหลายได้อย่างดี

หากกล่าวถึงหน่วยคำเต็มของภาษาญี่ปุ่น นักภาษาศาสตร์ญี่ปุ่นได้จัดกลุ่มไว้ดังนี้ (森田・村木・相澤 . 1989 : pp.58-59)

1. หน่วยคำเต็มหน้า (接頭辞 settouji)

1.1 หน่วยคำเต็มที่เป็นคำคุณศัพท์

小暗い ogurai มีดมืด

大通り	oodoori	ถนน (สาย)ใหญ่
新製品	shinseihin	สินค้าใหม่
初恋	hatsukoi	รักครั้งแรก
1.2 หน่วยคำเติมที่เป็นคำสุภาพ		
お話	ohanashi	คำพูด
ご飯	gohan	ข้าว
1.3 หน่วยคำเติมที่แสดงความปฏิเสธ		
非常口	hijoukuchi	ทางออกฉุกเฉิน
不参加	fusanka	ไม่เข้าร่วม
未成年	miseinen	ยังไม่เป็นผู้ใหญ่
1.4 หน่วยคำเติมที่เป็นภาษาจีน		
反比例	hampirei	อัตราส่วนผกผัน
副議長	fukugichou	รองประธาน
1.5 หน่วยคำเติมที่เป็นคำวิเศษณ์		
か弱い	kayowai	อ่อนแอ
気高い	kedakai	สูงส่ง
物寂しい	monosabishii	เหงา, ว่างเปล่า

2. หน่วยคำเติมหลัง (接尾辞 setsubiji)

- 2.1 หน่วยคำที่เติมแล้วทำให้เป็นคำนาม จัดแบ่งตามความหมายออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ดังนี้
- 2.1.1 คำแสดงความสุภาพ
八百屋さん	yaoyasan	คนขายผัก
- 2.1.2 คำแสดงพหูพจน์
私達	watashitachi	พวกฉัน
- 2.1.3 ลักษณะนาม
三台	sandai	3 เครื่อง
- 2.1.4 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับ "คน"
操縦士	soujuushi	นักบิน
- 2.1.5 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับ "เงิน"
入院費	nyuuinhi	ค่าเข้าโรงพยาบาล
授業料	jogyouryou	ค่าเล่าเรียน
- 2.1.6 คำที่มีความหมายว่า "ร้าน"
本屋	honya	ร้านหนังสือ
喫茶店	kissaten	ร้านกาแฟ

- 2.1.7 คำที่ทำให้คุณศัพท์เป็นคำนาม
速さ hayasa ความเร็ว
- 2.2 หน่วยคำที่เติมแล้วทำให้เป็นคำกริยา
嫌がる iyagaru เกลียด
- 2.3 หน่วยคำที่เติมแล้วทำให้เป็นคำคุณศัพท์
茶色い chairoi (สี) น้ำตาล
- 2.4 หน่วยคำที่เติมแล้วทำให้เป็นคำวิเศษณ์
近代的 kindaiteki ใหม่, ทันสมัย
教育上 kyouikujou ด้านการศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าโครงสร้างคำของภาษาญี่ปุ่นมีหน่วยคำเติมหน้าหรือที่เรียกว่าอุปสรรค และหน่วยคำเติมหลังหรือที่เรียกว่าปัจจัย แต่ไม่มีหน่วยคำที่เติมกลางคำ หน่วยคำเติมบางหน่วยอาจเป็นอักษรฮิระงานะ และบางหน่วยเป็นอักษรคันจิ ดังตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น

ผู้เขียนได้ศึกษาอักษรคันจิจากพจนานุกรมของ Jack Halpern และได้รวบรวมหน่วยคำเติมหน้าและหน่วยคำเติมหลังมาจัดกลุ่มตามความหมายและการใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ทั้งในด้านการทำความเข้าใจในเรื่องของโครงสร้าง และความหมาย คาดว่าจะช่วยให้จดจำอักษรคันจิได้สะดวกขึ้น สำหรับในบทความนี้จะขอยกตัวอย่างเพียงสังเขปเพื่อประกอบคำอธิบาย

การจัดกลุ่มตามความหมาย

1. หน่วยคำเติมหน้า-หลัง ที่มีความหมายเหมือนกัน

ในกลุ่มนี้จะเป็นอักษรคันจิที่เป็นหน่วยคำเติมหน้าและหลังที่มีความหมายใกล้เคียงกัน สามารถนำมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกันได้ ในการนำเสนอจะรวบรวมเป็นกลุ่มความหมายเท่าที่พบจากข้อมูล ในแต่ละกลุ่มความหมายจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ หน่วยคำเติมหน้า และหน่วยคำเติมหลัง ในแต่ละกลุ่มย่อยจัดเรียงอักษรตามเสียงอ่านซึ่งมีทั้งเสียงอ่านแบบญี่ปุ่น และเสียงอ่านแบบจีนนำมาจัดเรียงไว้ด้วยกัน ตัวอักษรภาษาอังกฤษที่ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ใช้แทนการออกเสียงแบบญี่ปุ่น ส่วนอักษรภาษาอังกฤษที่ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ ใช้แทนการออกเสียงแบบจีน สำหรับความหมายยังคงใช้ภาษาอังกฤษตามที่ปรากฏในพจนานุกรม

1.1 กลุ่มที่มีความหมายบอก “เวลา”

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
初 hatsu- First, early, new, in augural: first (of the new year, or season)	時 -doki 1. Time, proper time, season 2. Suffix indicating time in former system of measuring time
明 MYOU Next, the coming (day or year)	発 HATSU Suffix indicating time or point of departure
再 SA After next	日 JITSU 1. (24-hour period) day, daily 2. Suffix for days of the month
昨 SAKU 1. Yesterday, yesterday's 2. Last year	日 ka Suffix for days of month
終 SHUU Last, final, terminal	期 KI 1. Term, school term, period, season, quarter, stage, phase, session 2. Period, age, time, occasion

1.2 กลุ่มที่มีความหมายบอก “สี”

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
暗 AN Dark-colored	黒 KOKU Black , blackish
白 HAKU, shiro White, white pieces (of a chess or go game), innocence	
黒 KOKU Black , blackish	
濃 NOU Dark-colored, deep, rich	

1.3 กลุ่มที่มีความหมาย "เกี่ยวข้องกับจำนวน"

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
第 DAI Ordinal number prefix	番 BAN Suffix for expressing numerical order or forming ordinal numbers: No., number
	額 GAKU Amount (of money), sum, volume, quantity
	号 GOU (Numerical designation or label) number, as: room No.

1.4 กลุ่มที่มีความหมายบอก "รูปร่าง"

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
円 EN Circular, round	圏 KEN 1. Sphere, realm, circle, domain, zone, radius, range 2. Circle

1.5 กลุ่มที่มีความหมาย "ยานพาหนะ"

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
船 funa- Ship	機 KI Aircraft, airline

1.6 กลุ่มที่มีความหมาย "ดั้งเดิม ต้นกำเนิด"

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
原 GEN Original, primary, primitive	源 GEN Source, beginning, origin, root
素 SO Primary, elemental, fundamental, original, primordial	初 SHO Beginning, origin, early stages

1.7 กลุ่มที่มีความหมาย “แสดงความยกย่อง ถ่อมตัว”

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
御 GO, GYO 1. a. General honorific term for conveying respect b. General honorific prefix attached to Sino-Japanese compounds to convey humility 2. [Honorific] imperial, emperor's	給 -tamae Verbal suffix for forming polite imperatives
令 REI [Honorific] your honorable	

มีข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ ในการแสดงความยกย่องมักจะใช้หน่วยคำเติมหน้า ส่วนการแสดงความถ่อมตัวจะใช้หน่วยคำเติมหลัง ข้อสังเกตนี้สอดคล้องกับลักษณะทางไวยากรณ์ของภาษาญี่ปุ่นที่มักจะแสดงความยกย่องโดยการเติมหน่วยคำเข้าไปหน้าคำนาม หรือคำกริยา แต่การแสดงความถ่อมตัวนั้นมักจะใช้การเปลี่ยนรูปของคำกริยาซึ่งโดยปกติมักจะเป็นการเปลี่ยนที่ส่วนท้ายของคำกริยา การใช้หน่วยคำเติมหลังเพื่อแสดงความถ่อมตัวจึงเป็นลักษณะที่สอดคล้องกัน

1.8 กลุ่มที่มีความหมายบอก “จำนวน”

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
半 HAN 1. Half (of), semi-, hemi-, demi-, bi-] 2. (Not fully) semi-, quasi-, partly	半 HAN Half, and a half
各 KAKU Each, every, everyone, all, various	回 mawa(ri) Cycle of 12 years

1.9 กลุ่มที่มีความหมายบอก “ตำแหน่งที่ ทิศทาง”

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
下 KA (In a lower position) lower, under-, sub-	中 CHUU (Within the confines of a given range) In, within, inside, interior
上 JOU Upper, higher, outer	過 sugi (Suffix) past, after

1.10 กลุ่มที่มีความหมาย "สามารถ"

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
可 KA - Able, -ible, possible, can	切 -ki(reru) Be able to do, be able to finish

1.11 กลุ่มที่มีความหมายเกี่ยวกับ "สถานที่"

หน่วยคำเติมหน้า	หน่วยคำเติมหลัง
公 KOU (Relating to the government) public, formal, official, governmental, state-managed	町 CHOU Suffix after names of towns, or town sections
市 SHI (Unit of local administration) city, municipality	街 GAI City quarter(s), city center, busy street, shopping center, downtown

2. หน่วยคำเติมหน้าที่แยกตามความหมายเฉพาะกลุ่ม

นอกจากหน่วยคำเติมหน้าที่มีความหมายใกล้เคียงกับหน่วยคำเติมหลังในข้อที่ 1 แล้ว หน่วยคำเติมหน้าอื่นๆ ที่ยังมีอยู่อีกมาก อาจจะนำมาจัดกลุ่มตามความหมาย โดยนำหน่วยคำเติมหน้าที่มีความหมายใกล้เคียงกันจัดเข้าไว้ด้วยกันได้เป็นกลุ่มๆ ดังนี้

2.1 กลุ่มที่มีความหมาย "รอง- ผู้ช่วย-"

亜 A	副 FUKU	下 GE, KA	従 JUU	追 TSUI
-----	--------	----------	-------	--------

2.2 กลุ่มที่มีความหมายบอก "ขนาด"

微 BI	中 CHUU	大 DAI	小 ko-	大 oo
------	--------	-------	-------	------

2.3 กลุ่มที่มีความหมาย "ปฏิเสธ"

没 BOTSU	不 BU	無 BU, MU	非 HI	未 MI
---------	------	----------	------	------

2.4 กลุ่มที่มีความหมาย "ผู้ที่ล่วงลับ"

亡 BOU MOU	故 KO
-----------	------

2.5 กลุ่มที่มีความหมาย "ผู้ที่กล่าวถึง"

某 BOU	該 GAI	当 TOU
-------	-------	-------

2.6 กลุ่มที่มีความหมาย "พิเศษ -สุด"

超 CHOU	過 KA	高 KOU	最 SAI
--------	------	-------	-------

2.7 กลุ่มที่มีความหมาย "กระเพาะ ลำไส้"

腸 CHOU	胃 I
--------	-----

2.8 กลุ่มที่มีความหมาย "อยู่ที่"

駐 CHUU	在 ZAI
--------	-------

2.9 กลุ่มที่มีความหมาย "เหมือน"

同 DOU	本 HON	等 TOU
-------	-------	-------

2.10 กลุ่มที่มีความหมาย "เก่า แก่"

古 fuu-, KO	老 ROU
------------	-------

2.11 กลุ่มที่มีความหมาย "จริง แท้"

実 JITSU	純 JUN	生 ki	真 ma, SHIN
---------	-------	------	------------

2.12 กลุ่มที่มีความหมาย "ผู้ช่วย"

助 JO	准 JUN
------	-------

2.13 กลุ่มที่มีความหมาย "ดี เลิศ"

上 JOU	快 KAI	好 KOU	名 MEI
-------	-------	-------	-------

2.14 กลุ่มที่มีความหมาย "ตรงข้าม"

反 HAN	抗 KOU	制 SEI	对 TAI
-------	-------	-------	-------

2.15 กลุ่มที่มีความหมาย "หัวหน้า"

本 HON	主 SHU
-------	-------

2.16 กลุ่มที่มีความหมาย "ต่อเนื่อง"

連 REN	続 ZOKU
-------	--------

2.17 กลุ่มที่มีความหมาย "ต่ำ ถูก"

低 TEI	安 yasu
-------	--------

3. หน่วยคำเติมหลังที่แยกตามความหมายเฉพาะกลุ่ม

เช่นเดียวกับข้อ 2 นอกจากหน่วยคำเติมหลังที่มีความหมายใกล้เคียงกับหน่วยคำเติมหน้าในข้อที่ 1 แล้ว ยังมีหน่วยคำเติมหลังอื่นๆ อยู่อีกมาก จึงพยายามรวบรวมหน่วยคำเติมหลังที่สามารถนำมาจัดกลุ่มตามความหมายที่ใกล้เคียงกันเข้าไว้ด้วยกันเป็นกลุ่มๆ ดังนี้

3.1 กลุ่มที่หมายถึง "เสร็จ"

上 agari	切 -ki(renu)	終 o(waru)	去 sa(ru)	通 tou(su)
---------	-------------	-----------	----------	-----------

3.2 กลุ่มที่หมายถึง "วิธีทำให้อาหารสุก"

揚 -a(ge)	缶 KAN	焼 yaki
----------	-------	--------

3.3 กลุ่มที่หมายถึง “-เกิน”

余 ama(ri)	超 CHOU	越 goshi	過 sugi
-----------	--------	---------	--------

3.4 กลุ่มที่หมายถึง “ประมาณ บริเวณ”

辺 atari	頃 -goro
---------	---------

3.5 กลุ่ม “สัตว์”

馬 BA	鳥 CHOU	蝶 CHOU	虫 CHUU	魚 GYO
------	--------	--------	--------	-------

3.6 กลุ่มที่หมายถึง “เอกสาร หนังสือ บันทึก การพิมพ์”

盤 BAN	文 BUN	譜 FU	編 HEN	本 HON
-------	-------	------	-------	-------

3.7 กลุ่มที่หมายถึง “รูปแบบ วิธีการ”

張 -ba(n)	道 DOU	振 -fu(ri)	風 FUU	法 HOU
----------	-------	-----------	-------	-------

3.8 กลุ่มที่หมายถึง “ธรรมชาติ”

畑 batake	地 CHI	瀉 -gata	原 GEN	泉 SEN
----------	-------	---------	-------	-------

3.9 กลุ่มที่หมายถึง “กลุ่ม ทีม”

閥 BATSU	団 DAN	組 -gumi	軍 GUN	派 HA
---------	-------	---------	-------	------

3.10 กลุ่มที่เกี่ยวข้องหรือหมายถึง “ภาษา”

弁 BEN	語 GO	格 KAKU	句 KU	詞 SHI
-------	------	--------	------	-------

3.11 กลุ่มที่หมายถึง “พืช”

木 BOKU	樹 JU	莖 KEI	草 SOU	米 MAI
--------	------	-------	-------	-------

3.12 กลุ่มที่มีความหมายเกี่ยวกับ "คน นัก- นาย- ช่าง-"

坊 BOU	長 CHOU	夫 FU	係 -gakari	員 IN
-------	--------	------	-----------	------

3.13 กลุ่มที่หมายถึง "หน่วย ฝ่าย แผนก"

部 BU	分 BUN	学 GAKU	編 HEN	科 KA
------	-------	--------	-------	------

3.14 กลุ่มที่หมายถึง "โรค เจ็บป่วย"

病 BYOU	症 SHOU	病 yami
--------	--------	--------

3.15 กลุ่มที่หมายถึง "ค่า-"

代 DAI	費 HI	給 KYUU	料 RYOU
-------	------	--------	--------

3.16 กลุ่มที่หมายถึง "ระดับ ชั้น"

度 DO	級 KYUU	層 SOU	等 TOU
------	--------	-------	-------

3.17 กลุ่มที่หมายถึง "ภาพ"

絵 E	画 GA	図 ZU
-----	------	------

3.18 กลุ่มที่หมายถึง "การแสดง สิ่งบันเทิง"

宴 EN	芸 GEI	劇 GEKI
------	-------	--------

ฯลฯ

การจัดกลุ่มตามการใช้

1. ใช้เติมหลังชื่อ

มีหน่วยคำบางตัวที่กำหนดการใช้ไว้กับชื่อเฉพาะ มีทั้งหน่วยคำเติมหน้าและหลัง หน่วยคำเติมหน้าที่ใช้กับชื่อเฉพาะ เช่น 0

上 kami (Prefix before place names) Upper, Northern

大 DAI (Before place names) Great, Greater

หน่วยคำเติมหลังที่ใช้กับชื่อเฉพาะ เช่น

ตัวอักษร 大 DAI เป็นหน่วยคำเติมหลังที่ย่อมาจากคำว่า 大学 หมายถึง มหาวิทยาลัย จึงใช้ต่อท้ายชื่อของมหาวิทยาลัย

เช่น 東大 หมายถึง มหาวิทยาลัยโตเกียว

ตัวอักษร 通り douri เป็นหน่วยคำเติมหลังที่ใช้กับชื่อของถนน (สายใหญ่)

เช่น 青山通り หมายถึง ถนนอะโอะยะมะ

ฯลฯ

2. ใช้เติมหน้าคำกริยา

หน่วยคำเติมหน้าที่ใช้กับคำกริยาเพื่อเน้น หรือเพิ่มความหมายให้หนักแน่นขึ้น ดังนี้

相	ai-	Emphatic verbal prefix
押	o(shi)	Emphatic verbal prefix
差	sashi	(Emphatic or polite prefix) do, execute
素	SU	Emphatic prefix
取	to(ri)-	Emphatic verbal prefix implying that the action is performed with thoroughness and care
区	ZU	(Emphatic prefix) extraordinary, outrageous, audacious

3. ใช้เปลี่ยนประเภทของคำ

หน่วยคำที่ใช้เติมเพื่อเปลี่ยนประเภทของคำส่วนใหญ่จะเป็นการใช้หน่วยคำเติมหลัง เพราะลักษณะของภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีการเปลี่ยนรูปท้ายคำเพื่อแสดงความหมายทางไวยากรณ์เป็นทุนอยู่เดิมแล้ว เมื่อเป็นการใช้อักษรคันจิจึงมีลักษณะเช่นเดียวกันคือเป็นหน่วยคำเติมหลังเสียเป็นส่วนใหญ่ จะขอแบ่งออกเป็นหน่วยคำเติมเพื่อทำให้เป็นคำกริยาคำนาม และ คำคุณศัพท์

3.1 กลุ่มหน่วยคำเติมเพื่อทำให้เป็นคำกริยา เช่น

合	a(u)	Act upon each other, act reciprocally
交	ka(u)	Act reciprocally
違	chigaeru	Mis-, make a mistake in performing an action
出	dasu	Proceed or cause to proceed outward 1. go out, come out, put out, send out, just out 2. come out, appear
始	haji(meru)	Begin to perform an action

ฯลฯ

3.2 กลุ่มหน่วยคำเติมเพื่อทำให้เป็นคำนาม

高	daka	1. a. Amount of money, total (proceeds) b. Amount, quantity, yield
		2. Indicates a rise in prices
如	JO	Suffix added to modifiers (noun adjectives or adverbs) to express a state
化	KA	1. (Cause to become)'ize, -ify, make into 2. (Become)'ize, become, transformed, turn into
味	MI	1. Suffix attached to the stem of adjectives or words inflected like adjectives: a dash of 2. Suffix of nominalization like - ㄛˇ -sa or -ness
性	SEI	Suffix indicating quality, state or degree: -ity, -ness
安	yasu	Low price, cheap

3.3 กลุ่มหน่วยคำเติมเพื่อทำให้เป็นคำคุณศัพท์

目	me	Adjectival suffix indicating that the quality of question is slightly greater than normal: rather, -ish, on the (large) side
的	TEKI	Suffix for forming adjectives from nouns or word elements- used to expressed resemblance, relation or the like (similar to English'tic, -al)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้พอจะสรุปได้ว่าอักษรคันจิเป็นอักษรสัญลักษณ์ของจีนที่คนญี่ปุ่นนำเข้ามาใช้ในภาษาญี่ปุ่น นอกจากจะมีจำนวนตัวอักษรมากแล้ว เมื่อนำเข้ามาใช้ในภาษาญี่ปุ่นยังมีเสียงอ่านที่หลากหลายด้วย สำหรับผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นจะต้องเผชิญหน้ากับปัญหาเหล่านี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในการจำอักษรคันจิที่มีจำนวนมากนั้นนอกจากจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ส่วนบุคคลในการจำแล้ว การศึกษาคันจิโดยแยกเฉพาะกลุ่มที่เป็นหน่วยคำเติม ไม่ว่าจะเป็นหน่วยคำเติมหน้า หรือหน่วยคำเติมหลัง เมื่อนำมาศึกษาตามกลุ่มความหมายและกลุ่มการใช้ น่าจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของคันจิเพิ่มขึ้นว่ามีได้เป็นเพียงอักษรที่สื่อความหมายได้เท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในโครงสร้างของคำ มีบทบาทสำคัญในการสร้างคำ โดยเฉพาะการสร้างคำใหม่จากการเติมคันจิที่เป็นหน่วยคำ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำได้ง่ายขึ้น จดจำความหมายของคันจิได้ดีขึ้น และคันจิที่เป็นเคยปัญหาใหญ่ในการจดจำอาจจะกลายเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจจดจำได้ดีขึ้นก็เป็นได้

บรรณานุกรม

- คณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์. 2544. **ภาษาทัศน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โจว จยาทรง. 2547. **ประวัติศาสตร์จีน**. แปลและเรียบเรียงโดย วิไล ลิ้มถาวรานันท์, ศรีวิภาญจน์ กุลยานนท์ และเอกสิทธิ์ ชินอักษรพงศ์. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
- ฉลวย บุญประเสริฐ. 2542. **ภาษาศาสตร์พื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารตำรา สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ปราณี กุลละวณิชย์. 2542. **แบบอักษรภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. 2546. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- วิจินต์ ภาณุพงศ์. 2522. **โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิไล ลิ้มถาวรานันท์. 2546. **คำพ้องความหมายในภาษาจีน**. ชลบุรี: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไล ลิ้มถาวรานันท์. 2546. **หลักภาษาจีน**. ชลบุรี: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์. 2527. **ภาษาและภาษาศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัญชลี สิงห์น้อย. 2546. **คำนามประสม: ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างคำไทย**. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอาตาโร เอย์ริ. 2527. **หลักภาษาญี่ปุ่น**. ม.ป.พ.
- Bussmann, Hadumod. 1996. **Routledge Dictionary of Language and Linguistics**. Translated and edited by Gregory Trauth and Kerstin Kazzazi. New York: Routledge.
- Carstairs-McCarthy, Andrew. 1991. **Current Morphology**. London: Routledge.
- Chinese Literature - Alphabets Deriving from the Chinese Script 2003. [Online]. Available: <http://www.chinaknowledge.de/Literature/kana.html>. (Access date : March 3, 2004).
- Dobrovolsky, M., Katamba, F., and O'Grady, W. (eds.) 1996. **Contemporary Linguistics: An Introduction**. Hong Kong : Longman.
- Edwards, John. 1994. **Multilingualism**. New York: Routledge.
- Japanese Kanji Characters**. 2004. [Online]. Available: <http://www.japan-zone.com/new/kanji.html>. (Access date : February 12, 2004).
- Halpern, Jack. Ed. 1990. **New Japanese English Character Dictionary**. Tokyo: Kenkyusha.
- Halpern, Jack. 2001. **Outline of Japanese Writing System**. [Online]. Available: <http://www.kanji.org/kanji/japanese/writing/outline.htm>. (Access date: February 12, 2004).
- Hadamitzky, Wolfgang, and Mark Spahn. 1981. **Kanji and Kana**. Tokyo: Charles E. Tuttle Company.
- History of Kanji**. 2004. [Online]. Available: <http://www2.gol.com/users/jpc/japan/kanji/history.htm>. (Access date: February 12, 2004).

- Kanji Number**. 2004. [Online]. Available: <http://www2.gol.com/users/jpc/japan/kanji/kanjilearn/kanjinumber.htm>. (Access date: February 12, 2004).
- Narumol Charoenma. 1990. **Imagery Mnemonic Method for the Meaning of Kanji**. Master of Arts in Japanese Teaching, Faculty of Liberal Arts, Keio University.
- Nelson, Andrew N. 1986. **The Modern Reader's Japanese-English Character Dictionary**. Tokyo: Charles E. Tuttle.
- Teramura, Hideo. 1913. **An Introduction to the Structure of Japanese Workbook**. Osaka: Osaka University of Foreign Studies.
- The Kanji History**. 2001. [Online]. Available: <http://www.kanjigraphy.com/mainpages/info/history.html>. (Access date : February 12, 2004).
- Wardhaugh, Ronald. 1977. **Introduction to Linguistics**. New York: McGraw-Hill.
- 国立国語研究所 1987. 「日本語教育指導参考書13－語彙の研究と教育－」
国立国語研究所.
- 海保博之 1984. 「漢字を科学する」 有斐閣.
- 加納千恵子、清水百合、竹中弘子、石井恵理子(1990) 「基本漢字500
vol.1-2」 凡人社.
- 森田良行、村木新次郎、相澤正夫 1989. 「ケーススタディ日本語の語彙」
桜風社.
- 日本語教育学会編 1982. 「日本語教育辞典」 大修使館書店.
- 西垣幸雄 1994. 「日本語の語源－単語家族の考察－」 近代文芸社.
- 张静贤 1992. 「现代汉字教程」 北京: 现代出版社.